

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobce: **I. P.**, nar. x
st. přísl. U.
bytem X
zastoupen JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
se sídlem AK Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 6. 10. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-428793/DO-2025, jako nepřijatelnou,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. Žalobce dne 6. 10. 2025 podal žalovanému žádost o dočasnou ochranu na formuláři, jenž se standardně užívá pro podávání žádosti o dočasnou ochranu dle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění od 3. 9. 2025 (dále jen „Lex Ukrajina.“). Ve formuláři uvedl, že dne 24. 2. 2022 pobýval v Polské republice. Žalovaný podanou žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou, jelikož nebylo prokázáno, že žadatel je osobou podle § 3 Lex Ukrajina. Proti tomuto úkonu žalovaného ze dne 6. 10. 2025 žalobce brojí podanou žalobou na ochranu před nezákonným zásahem.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že mu dne 6. 10. 2025 vrátil žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv, a přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované

3. **Žalobce** v podané žalobě uvedl, že se na Ukrajinu nemůže vrátit v obavě z války o svůj život. Připustil, že disponoval pracovním vízem v Polsku, které získal již 22. 1. 2022 a které mu bylo proti jeho vůli automaticky prodlouženo. Žalobce z vlastní vůle toto vízum zrušil dne 3. 10. 2024, jelikož se do Polska již nechce vracet a chce zůstat v ČR. Žalobce dále odkázal na několik rozhodnutí správních soudů, včetně rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS.
4. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě uvedl, že žádost žalobce vyhodnotil jako nepřijatelnou z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina, protože žalobce není osobou, na kterou se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady 2022/382. Žalobce sám uvedl do tiskopisu žádosti, že se ke dni 24. 2. 2022 zdržoval na území Polské republiky, což bylo potvrzeno i z cestovního dokladu žalobce, neboť ke dni 24. 2. 2022 byl držitelem platného dlouhodobého víza č. 102221712 s platností od 22. 1. 2022 do 11. 10. 2022, na základě daného víza je zřejmé, že žalobce dne 26. 1. 2022 (tj. před vypuknutím války) do schengenského prostoru přicestoval a již jej neopustil. Žalobce je tedy sice státním občanem Ukrajiny, nicméně ke dni 24. 2. 2022 dle svého vlastního tvrzení na území Ukrajiny nepobýval.

III. Posouzení žaloby

5. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobce i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobce u žalovaného podal a který mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
6. Městský soud na úvod poznamenává, že přestože § 5 odst. 2 Lex Ukrajina vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci, Nejvyšší správní soud v rozsudku

Shodu s prvopisem provedla S. K.

ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, jednoznačně potvrdil, že vrácení žádosti o dočasnou ochranu ministerstvem z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 Lex Ukrajina lze přezkoumat (srov. bod [25] citovaného rozsudku).

7. Dále soud připomíná, že i řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu ovládající řízení před správními soudy soudu predestinuje konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta jedné ze stran sporu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2132/2011 Sb. NSS, či rozsudek kasačního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, nebo ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 Afs 9/2015-31, obecně k řízení před správními soudy též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2025, čj. 6 As 60/2024-110 či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2024, čj. 10 A 53/2022-157).
8. Současně, ačkoli z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2022, č. j. 6 As 237/2021-56) plyne, že „v řízení o zásahové žalobě podle § 82 a násl. s. ř. s. správní soud neposuzuje zákonnost důvodů a úvah, které správní orgán vedly k zásahu, nýbrž zákonnost zásahu jako takového. [...] Soud se musí zabývat zákonností zásahu ze všech hledisek, která jsou mezi stranami sporná, a to i když se stanou spornými teprve během řízení před soudem“ (obdobně srov. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2021, č. j. 5 As 462/2019-35, č. 4257/2021 Sb. NSS, body [42] a [43], nebo ze dne 11. 11. 2025, č. j. 2 As 54/2025-50, body [25] až [28]), z tohoto obecného pravidla existuje výjimka: „*Jelikož soud plně posuzuje zákonnost zásahu, není obecně vzato rozhodující, o jaké právní důvody správní orgán svůj zásah opřel. Toto odůvodnění může být relevantní, vyžaduje-li právní úprava, aby důvody zásahu byly sděleny osobě, které se zásah týká*“ (bod [27] citovaného rozsudku kasačního soudu sp. zn. 6 As 237/2021, srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2018, č. j. 1 As 145/2018-57). Na posuzovanou věc se aplikuje právě tato výjimka, jelikož Lex Ukrajina v § 5 odst. 2 stanoví, že *Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky nepřijatelnou žádost cizinci vrátí a sdělí mu důvod nepřijatelnosti*.
9. V řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívající ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu tak soud přezkoumává pouze zákonnost sděleného důvodu nepřijatelnosti této žádosti a nikoliv jiný. To odpovídá i bodu [23] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2025, č. j. 9 Azs 256/2023-31, kde kasační soud uvedl, že „*i chybné uvedení důvodu vrácení žádosti bylo samo o sobě nezákonným zásahem, jelikož nemělo oporu v žalobcem v žádosti uvedených skutečnostech*.“
10. V posuzované věci žalovaný žádost žalobce odmítl podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina z důvodu, že žalobce není osobou, na kterou se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady 2022/382. Žalobce přitom v žalobě proti tomuto důvodu odmítnutí brojí jen v ryze obecné rovině, když namítá, že k de dni podání žaloby splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany, jelikož je občanem Ukrajiny a nedisponuje žádným jiným pobytovým oprávněním na území EU. A současně potvrzuje, že v minulosti disponoval pracovním povolením v Polsku, jež ale zrušil, přičemž uvedené mu nemůže bránit v ucházení se o udělení dočasné ochrany nyní v České republice. Žalobce v žalobě opomíjí, že jeho žádost

Shodu s prvopisem provedla S. K.

byla zamítnuta nikoli z důvodu, že by disponoval dočasnou ochranou v jiném členském státě, ale proto, že sám ve formuláři žádosti o dočasnou ochranu uvedl, že ke dni 24. 2. 2022 pobýval na území Polské republiky. S ohledem na uvedené soud pouze v míře obecnosti odpovídající argumentaci žalobce přezkoumal zákonnost rozhodného důvodu, pro který žalovaný přijetí jeho žádosti odepřel a tuto mu pro nepřijatelnost vrátil.

11. K vlastnímu věcnému posouzení žaloby soud nejprve připomíná, že ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS).
12. První, druhou, čtvrtou a pátou podmínku má soud za splněnou; nemá pochybnosti o tom, že vrácení žádosti směřuje přímo proti žalobkyni a že neudělení dočasné ochrany ji zkracuje na právech. Podstatou sporu je splnění třetí podmínky – zda šlo o zásah zákonný či nikoli.
13. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. V § 3 uvedeného zákona jsou vymezeny osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady 2022/382.
14. V prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou takové osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
15. Pro přiznání ukrajinskému státnímu příslušníku postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina je tak zapotřebí kumulativního splnění podmínky (i) pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 a (ii) vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
16. Žalovaný má za to, že již první podmínka, a to podmínka existence pobytu na Ukrajině přede dne 24. 2. 2022, v případě žalobce splněna nebyla. A to z důvodu, že žalobce v žádosti o dočasnou ochranu sám uvedl, že k tomuto dni pobýval na území České republiky. Žalobce v žalobě nepředkládá žádné argumenty brojící proti závěru žalovaného o neexistenci splnění podmínky „*pobývání na území Ukrajiny*“ přede dnem 24. 2. 2022; naopak uvedené potvrzuje. V souladu s dispoziční zásadou je to přitom žalobce, kdo by měl tato tvrzení uvádět. Úlohou soudu není za žalobce argumentaci domýšlet.
17. Soud ze správního spisu (žádost o poskytnutí dočasné ochrany) ověřil, že žalobce sám v žádosti uvedl, že ke dni 24. 2. 2022 pobýval v Polské republice. Již první podmínka stanovená v čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, tedy podmínka, že jde o osobu pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022 [čl. 2 odst. 1 písm. a)], tak v případě žalobce nebyla splněna. Vzhledem k tomu, že zákonná úprava [§ 5 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 3 odst. 1 Lex Ukrajina] žádá, aby pro přijetí žádosti o udělení dočasné ochrany byly kumulativně splněny obě podmínky stanovené v čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady

Shodu s prvopisem provedla S. K.

2022/382, nepostupoval žalovaný nezákonně, pokud přijetí žádosti žalobce z důvodu nesplnění již jen první z uvedených podmínek odmítl.

18. Postup žalovaného při odmítnutí přijetí žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany ze dne 17. 10. 2025 tak soud neshledal nezákonným.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že není důvodná. Ve věci je dán důvod nepřijatelnosti podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) citovaného zákona, a proto nelze postup žalovaného, který žádost žalobce o udělení dočasné ochrany ze dne 6. 10. 2025 vrátil pro nepřijatelnost, považovat za nezákonný. Proto soud žalobu zamítl.
20. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti, proto mu soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 22. ledna 2026

Shodu s prvopisem provedla S. K.

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla S. K.